

ÖZET

Özelde *Hüsn ü Aşk* genelde de divan şiiri hakkında yapılan çalışmalar çoğunlukla niteliksel ağırlıklı olmaktadır, niceliksel çalışmalar çok yapılmaz veya bir kısır döngü halinde sadece beyit sayısı vb verilir. Bu tezde ise biz, Şeyh Galib'in Hüsn ü Aşk adlı mesnevisini belli bir yöntemi gözeterek hem niteliksel hem de niceliksel değerlerini ortaya çıkarmaya çalıştık. Tabii bizim yaptığımız, aynı yöntemle yapabileceğimizin sadece bir kısmı; yani potansiyel olarak, gerek eserin kalitesinden, gerekse incelemeyi yaptığımız dilbilimsel yöntemin çok yönlülüğünden çok daha büyük ebatlara varabilecek bir çalışma ortaya çıkabilirdi. Tabii bu, tez çalışmasını hem süre bakımından hem de bir tezin ideal ebatı bakımından aşan bir netice olacaktı, bu yüzden inceleme alanımızı sınırlamak zorunda kaldık.

Sözcükler bir dilbilimcinin malzemesi olduğu için bu tezde asıl üzerinde durduğumuz sözcükler oldu. Niteliksel olarak, sözcüklerin metin içindeki değerini ortaya çıkarırken; niceliksel olarak da, kelimelerin geçiş sıklığına değindik. Sözcüklerin türü, kaynak dili ve kullanımsal anlamı (denotatif-konotatif anlam) üzerinde durduk. Her biri için ayrı ayrı tablolar oluşturduk ve yüzdeler dilimlerini belirledik. Bunun dışında üst anlam olarak, en çok geçen yirmi sekiz kelimeyi eş anlamlılarıyla birlikte detaylı olarak ele aldık, beş kelimeyi ise gerçek anlam olarak inceledik.

Anahtar Kelimeler: Hüsn ü Aşk, Sözcük Türü, Kaynak Dil, Kullanımsal Anlam, Üst Anlam.

ABSTRACT

The work on the Husn u Ashq in particular and on the divan poem in general is mostly qualitative, quantitative studies are not made much or in a vicious cycle only the number of couplets etc is given. In this thesis, we tried to reveal both qualitative and quantitative values of Sheikh Ghalib's mesnevi by observing a certain method. Of course, what we have done is only part of what we can do with the same method; so, potentially a much larger work could have appeared because of the both the quality of the work and the versatility of the linguistic method. Of course this would exceed thesis work in terms of both the duration of the thesis and the ideal size of the thesis, so we had to limit our review area.

In this thesis we especially emphasized the words, because the words are the material of a linguist. When we qualitatively revealed the value of words in text, we also quantitatively talked about the frequency of words. We have focused on the type of words, source language and denotation-connotation. We have created separate tables for each of them and have determined the percentages. Except this, we have examined twenty eight words with their synonyms that are the most commonly used words in term of connotation and five words in term of denotation.

Keywords: Husn u Ashq, Part of Speech, Source Language, Denotation-Connotation, Connotation.